

1. Telefon: Havonta 110, évré 600, egész évré 1200 lej. Külföldre: Havonta 2, negyedévré 6, félévré 12, egészévré 20 dollár. Hirdetések díjazás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánági zsidóság egyetlen politikai napilapja. Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Barmasetter Róbert

BUDAPEST

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej
 Csütörtök, 1936. október 29.
 5697. EV. XIX. EVF.
 CHESVAN 13 247. SZAM

Hatalmas tömegek ünneplik Prágában Románia uralkodóját

Szerda délelőtt egynegyedtízkor futott be Károly király vonata a prágai Wilson-pályaudvarra, ahol Benes elnök és a prágai kormány tagjai fogadták a román uralkodót. II. Károly király kihallgatáson fogadta Hodzsa Milán miniszterelnököt és Krofta külügyminisztert

A tömegek nemszünő lelkes érdeklődése kíséri Károly király utjait Prágában

Prága, október 28. A Károly királyt Prágába vivő különvonat tegnap délután félöt órakor érkezett meg a román-cseh határra. A határon Benes köztársasági elnök küldöttjei várták az uralkodót, akikhez Emandi prágai román követ is csatlakozott. A küldöttség ezután felszállt Károly király kocsijába. A határon összegyűlt tömeg meleg ünnepélyben részesítette az uralkodót, akinek vonata 20 perc múlva érkezett meg az első cseh állomásra: Kralovara. A kralovai állomáson a király kocsija pontosan a 45. csehszlovák gyalogezred díszszázada előtt állt meg, amelynek, mint tudvalevő, Károly király a tulajdonosa. A megérkezés pillanatában a lámpák és reflektorok százai világították meg az ünnepélyesen feldíszített pályaudvart. A perronon a kisvároska hatóságainak képviselői, a különböző iskolák és kulturális szövetségek tagjai sorakoztak fel a király ünnepélyes fogadására. A tömeg viharos éljenzésének elülése után a kerületi kormányzó köszöntötte az uralkodót, akinek beszédére Károly király francia nyelven mondott meghatót köszönetet. A király ezután, ugyancsak francia nyelven, elbeszélgetett a világháborúban résztvevő csehszlovák légio megjelent tagjaival. A vonat tartózkodási idejének lejártát után, hatalmas ünnepély közepette gördült ki a kralovai pályaudvarról. A vonat Prágáig csak Kassa, Storba, Pardubice és Kolin állomásoknál lassította meg menetét, de ezeken az állomásokon sem állott meg.

A megérkezés Prágában
 Károly király vonata ma délelőtt, nyugati időszámítás szerint pontosan 9 óra 15 perckor futott be a prágai Wilson pályaudvarra. A vonat befutásakor a perronon felállított katonai zenekar a román királyi himnuszot játszotta és a király, valamint a kíséretében lévő Mihály vajda, Victor Antonescu külügyminiszter és a kíséret többi tagjai a himnusz hangjai mellett szálltak ki a vonatból.

A perronon Benes köztársasági elnök köszöntötte a magas vendégeket,
 akiknek egymás után mutatta be a csehszlovák törvényhozó testület elnökeit, Hodzsa Milán miniszterelnököt, majd a külügyi és nemzetvédelmi minisztereket. Ezután az uralkodó és Mihály vajda elé léptek a perronon felállított díszszázad előtt, mely után a pályaudvar elnöki fogadótermébe vonultak, ahol Benes elnök Károly királynak bemutatja a kormány többi tagjait, számos közéleti előkelőséget, magasrangú katonatiszteket, a külföldi katonai attasékat és a román követség tagjait.

A rövid cerce után a király elhagyta a fogadótermet és jobbán Mihály vajdával, balján pedig Benes elnökkel, Antonescu külügyminiszterrel és Emandi prágai ro-

mán követtel az állomás előtti terepre vonult, ahol Benes elnökkel egy autóba szállt. A király autóját dragonos katonák vették körül. Benes elnök az uralkodó mellett, Hodzsa miniszterelnök pedig Mihály vajda mellett foglalt helyet az első autóban. A király autóját kíséretének többi tagjai az utánuk következő autókban követték. Az ünnepélyes menet a Vaclov-téren vágott keresztül, ahol a reggeli óráktól fogva már óriási tömeg gyűlt össze a király ünnepelésére. A királyt fogadó tömegek oszlopai egészen a Hradzsinnig húzódtak el. Azon az útvonalon, amelyen a király és kísérete elhaladt, a tömegek kívül a társadalmi egyesületek, iskolák, szokolok, légiónáriusok állottak sorfalat és a lakosság tömegeinek nagyrésze festői népviseletet öltött. A nagyszámú tömeg, amerre a király és kísérete elhaladt, mindenütt óriási lelke-

sedéssel ünnepelte és éljenzte Károly királyt.

Megérkezés a Hradzsinnba

Egynegyed tizenegy óra volt, amikor a király és kíséretének autói megérkeztek a Hradzsinn elé, amelynek számára kijelölt lakosztályában a király rövid pihenőt tartott, majd külön kihallgatáson fogadta Hodzsa Milán miniszterelnököt, utána pedig Krofta Kamil külügyminisztert.

Egynegyed tizenkét ókor Károly király, Benes elnök és kísérete társaságában megindult a prágai városháza felé, ahol a zenekar a királyi himnusszal és a csehszlovák nemzeti himnusszal fogadta.

A városháza előtt felállított díszszázad előtt ellépve, Károly király és Benes elnök betértek a városháza épületébe és az annak egyik termében elhelyezett ismeretlen katonai sírját koszorúzták meg.

Diszszemle a városháza előtt

Egynegyed két órakor érkezett vissza az uralkodó Benes elnök társaságában a prágai városháza elé, ahol ebből az alkalomból összegyűltek a város összes törvényhatósági képviselői, akik a dísztribünön foglaltak helyet. Károly király megérkezése után azonnal megkezdődött a csapatok diszfelvonulása, amelyeknek élén Hmender tábornok és teljes vezérkara mentelt. A csapatok sorait katonazenekar követte, majd a prágai helyőrség vonult fel hármassorokban. Ezután a volt önkéntesek csapatai léptek el a király előtt, akiket a Massaryk volt köztársasági elnök nevével viselő 5. gyalogezred díszcsapata, gépfegyveres osztagok, tüzerek, lovasdrágonyosok, kerékpárosok, légi elhárító ütegek, reflektorok, motorizált egységek, motorkerékpárosok, gyalogosokkal megrakott teherautók, aknavetők, kiskaliberű ágyúk, nagy- és kistankok és számos más katonai egység követett.

A defiláció esős időben vette kezdetét és derűs napfényűtűsben ért véget, ami még ünnepélyesebbé teszi a város amugy is ünnepélyes képét.

Ünnepel az ucca

Amióta Károly király megérkezett Prágába, a főváros uccái teljesen megváltoztak. Az összes jelentősebb utvonalat és uccákat leirhatatlan lelkesedéstől áthatott tömegek lepik el. Az ünnepelő tömeg sorában nemcsak benzülőtt prágaiak foglalnak helyet, hanem rengeteg vidéki is, akik az utóbbi napokban zsúfolt vonatokon érkeztek Károly király ünnepelésére a cseh fővárosba.

A román sajtó külön ebből a célból kiküldött munkatársai tegnap megtekintették az uralkodó és Mihály vajda számára elő-

VILÁG TÜKRÉS

Hubermann

Az ideérkező palesztinai lapok öles cikkekben hívják fel a palesztinai zsidóság figyelmét a Hubermann által létesített filharmonikus zenekar közeli megalakulására. Voltaképpen már működik is a Hubermann zenekar, mely a nyári szezon alatt egy-két koncertet is adott, de még csak most érkeztek meg Erec Jiszraeibe azok a muzikusok, akiket Hubermann Németországban és Lengyelországban választott ki magának arra, hogy zenekarának méltó tagjai legyenek. A most már teljesen kiegészített, százhusz tagot számláló zenekar szervezőjének érkezését várja, aki most Románián keresztül Palesztinába utazik. Hetek múlva Toscanini, a világ legnagyobb élő karmestere is Tel-Avivba érkezik, ahol a Hubermann zenekar székhelye van, hogy betanítsa azt a nagyszabású programot, amellyel a zenekar előbb Plesztinában (Jeruzsálemben, Tel-Avivban és Haifában) rendez négy koncertet, majd pedig egyiptomi utra indul.

Hubermann Palesztinába utaztatában Romániát is bejárja és a nagyobb ardeali városokban is hangversenyeket ad. Timisoara, Arad, Oradea és Cluj közönsége üdvözölheti korunk legnagyobb hegedűművészt, aki a zsidó zenészek közül kétségtelenül egyike a legkiemelkedőbb intellektusoknak. Nem érdektelen ezalkalommal felvázolni azt az utat, amelyet Hubermann, mint hegedűművész és mint zsidó futott be, hogy ugyanakkor, midőn művészi képességeinek tetőpontjára jutott, egyben pozitív teremtő munkával is bizonyítsa a zsidó néphez való szeretetét és ragaszkodását.

Hubermann 1832 december 19-én a lengyelországi Czenstochauban született. Apja szegénysorsú kisvárosi ügyvéd volt, aki nehezen teremtette elő magy családjá számára a mindennapi kenyeret. A kisfiu egészen fiatal korában feltűnt rendkívüli zenei értékével. Az első hegedűórákat hat éves korában Mihalo-vits és Rosen pedagógusoktól kapta, majd mikor ezeket elképrázta a hat éves fiu lenyűgöző tehetsége, Izidor Lotto-hoz került. Az új mester azonnal azt javasolta a szülőnek, tegyenek meg minden lehetőt, hogy a kisfiu Berlinbe utazhasson és ott Joachim kezei alá kerüljön. A Hubermann-család apraja-nagyja résztvevett a költségek fedezésében, amikor a kis művész édesapja kíséretében Berlinbe ment és ott Joachimnál jelentkezett. Joachim meghallgatta a hat éves kisfiut és így kiáltott fel: „Baldogan mondhatom, hogy még soha életemben ilyen fiatal, ilyen sokat ígérő zenei zsenit nem ismertem.” 1892. szeptemberében Joachim Bécsbe utazik a kis művésszel, ahol meghívott vendégek előtt a nemzetközi zenekidállításon olyan óriási sikerrel hangversenyezett, hogy a következő koncertjét már Ferenc József császár és király szalonjába tartotta meg, a császári ház meghívottjai előtt. Az elragadtatót császár nagyobb összeget adományozott neki elismerése jeléül egy hegedű vásárlására.

Egész télen át Joachim vezetése mellett tanult, majd a csodagyermek nagysikerű turnéja következtét Hollandiában, Belgiumban, Párizsban, Londonban és Berlinben. Előttek első nagy sikerét Bécsben aratta, ahol Adalina Pattival lépett fel 1895 januárjában. Bécsben ekkora sikerre talán nem is emlékeztek. Hubermann egymásután tizenkét zsúfolt ház előtt adott koncertet. Ezzel világhírért is megalapozta. A bécsi sikert az európai és amerikai diadalut követte, ami aztán elégendő anyagi bázist biztosított a fiatal művészek ahhoz, hogy zeneileg magat tovább képezze. Tizennégy éves korában a gyermek-hegedűs teljesen visszavonul a nyilvánosság-tól. Négy éven keresztül óriási szorgalommal képezte tovább magát Hubermann és még pehelyedző állu ifju volt, amikor már zenetudományi tevékenységével is nevet teremtett magának a világon. A férfi Hubermann sikerre még forróbb és teljesebb volt, mint a csodagyermeké. Péterváron 1911-ben egymásután nyolc koncertet kellett adnia, majd a háboru után folytatódott a diadaloroszlat és 1920-ban Párizsban két hónap alatt 14 koncertet kellett rendeznie. Berlinben 1925-26 telen nyolc hangversenye volt, óriási sikerrel. Amikor Hubermann megkérdezik, hogy mi életének legmeghatóbb élménye, elme-

(Folytatás a 8. oldalán)

BUNDÁT SZÖRMÉT

a legújabb divat szerint vásárolhat:

WEISZ ERNŐ
szőrmeszalon CLUJ,
Gólya-palota

élt azt a történetet, amely Brahms biográfiaiból a zenei világban amugyis ismert. 1896 januárjában Joachimmal együtt időzik a tizenégy éves művész Bécsben. Itt eljátsza Brahms jelenlétében a nagy zeneszerző hegedűkoncertjét. Max Kalbeck Brahms életrajzában a következőképpen emlékszik meg erről a produkcióról: „A Brahms hegedű koncerttel a tizenhárom éves Broniszláv Hubermann fenomenális sikert ért el. Első koncertjén játszotta először és március 6-án még egyszer. Az első estén Brahms Fuchs-val, Richterrel és Koch-val ült az igazgatói pályában, hogy onnan a „Knirbs“-nek a hegedűvendégek által történt előadását meghallgassa. Amikor Hubermann rázendített, már az első vonóhúzásnál felfigyelt, az adagiolát a szeméit törölte, a fiánál pedig a művész-szobába ment, megölelte és megcsókolta a kis Broniszláv Hubermann, akinek hegedű-zsenije, a természet által kiképzett kezének mesteri ujjaival olyan tökéletesen adta vissza szerzeményét. Hubermann azt fejtette ki, hogy a közönség az első tétel kádenciája után beletapsolt az előadásába, amire Brahms a következőket mondta: „Nem kellett volna a kádenciát olyan szépen játszania“. Ezután elismerését fejezte ki a fiatal hegedűsnek és a szülőjébe elküldte fényképét a következő aláírással: „Baráti megemlékezés egy elbájtolt és hálás hallgatótól.“ Hasolónan lenyűgöző sikert aratott 1908-ban Génában, amikor a koncert után a városi tanács Paganininak egyik ereklyeként őrzött hegedűjét Hubermannnak adományozta.

Mint egészen kivételes képességű zenei intellektus és a világ problémáit után is érdeklődő ember, kapcsolódott be Coudenhove Calergi gróf Páneurópa-mozgalmába, amelynek egyik legkimagaslóbb vezetője lett. Világszemléletét néhány nagyszerű kiadvány ismertette. „Mein Weg zu Paneuropa.“ című brosurája 1926-ban Bécsben jelent meg, majd 1932-ben Berlinben adja ki „Vaterland Europa“ című munkáját, mely európaszeret, mint essay — író is megismertette a közvéleménnyel.

Hitler uralomra jutása gyökeres változást hozott Hubermann eszmevilágában. A zsidó és haladó felfogású művészek németországi üldözése Hubermann visszatértették a zsidósághoz, amelyet voltaképpen sohasem hagyott el, de amelynek problémái, fényes és nagyvonalú pályájától kívül estek. Már 1933 elején publicisztikával és élő szóval kelt ki a legnevesebb németországi művészek, ártják és zsidók üldözése ellen. Hubermann zenei tekintélye azonban becsületnek örvendett még Németországban is. A stürmeri barbárságok ellen agítáló művész zsidó származása ellenére úgy akarták leszerelni, hogy hivatalosan koncert turnéra hívták meg Németországba. Hubermann azonban nem tagadta meg önmagát és önérzetes nyilatkozatban utasította vissza a meghívást.

1935-ben került el Hubermann Palesztinába és azóta is mint életének egyik legszebb emlékéül beszél palesztinai diadalutjáról. Az ekkor hetvenézer lakosú Tel-Avivban egymás után hat koncertet kellett adnia és itt megismerésével látta, hogy a zsidó Palesztinának milyen hallatlanul intelligens és áldozatkész zenepublikuma van. Itt fogamzott meg benne az a gondolat, hogy a Németországból kiüldözött világmárkás orchester-zenészekből zenekart létesít, mely Palesztina székhellyel működne és onnan bonyolítana le turnékat is. A terv megvalósítására Hubermann nem sajnált pénzt és fáradságot. Ő maga jelentős mértékben vett részt a vállalkozás anyagi alapjainak megteremtésében, de felbecsülhetetlen munkát végzett azzal, hogy amerikai útján megszervezte az amerikai zsidó mecénásokat az új zenekar támogatására. A munkának meg is volt a gyümölcse. Néhány hét múlva a Skopus hegy csúcsáról a palesztinai rádió fogja közvetíteni a világtörténelem első zsidó hangverseny-zenekarnak koncertjét, amelyen két olyan világnagyság lép majd fel, mint Hubermann Broniszláv és Toscanini. Es ezzel a munkájával Hubermann nemcsak a világ zenetörténetében, de a gyermekcipőit viselő zsidó zene történetében is kitörölhetetlenül írta be nevét.

Bulgáriát bevonják a Balkán-szövetségbe?

Sztójadinovics találkozása Kiosszejvanov bolgár miniszterével. November 11 és 12-re hívták össze a római szerződést aláíró államok külügyminiszterinek találkozását

Párizs, okt. 28. (Rador.) A l'Oeuvre mai számában az írja, hogy Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök utban Ankara felé, találkozni fog Kiosszejvanoff bolgár miniszterelnökkel. Jugoszlávia — mondja a lap, — felkarolja azt a tervet, hogy Bulgáriát bevonják a Balkán-szövetségbe, aminek feltételül Bulgária a paktum módosítását állítja fel. Bulgária arról álmodik, hogy utat kap az Égei tengerhez és ki tudja, — mondja az Oeuvre, — hogy az ankarai tárgyalások során nem-e fog ilyen természetű megegyezés létrejönni. Talán felmerül egyidejűleg a Földközi tengeri probléma is.

Egyidejűleg a l'Information cikket szentel a dunai problémáknak és rámutat arra, hogy Genfben a kisanant képviselői megbizonyosodhattak arról a vonzerőről, amit ez a politikai csoportosulás gyakorol más államokra, amelyek megbízottal gyakran hajlottak arra, hogy közös álláspontra helyezkedjenek a különböző kérdésekben. A lap Törökországra, Görögországra, Bulgáriára és a Balti-államokra céloz. Az olasz kormány igen sokat tehetne a Duma-medencében uralkodó légkör enyhítése érdekében.

Bécsi jelentés szerint a római szerződés aláíró államai külügyminiszterinek találkozását november 11—12. napjaira hívták össze.

Egyidejűleg jelentik Budapestről, hogy Schmidt Guido osztrák külügyi államtitkár budapesti tárgyalásairól a következő hivatalos nyilatkozatot adta ki a Mgyar Távirati Iroda:

„Schmidt Guido osztrák külügyi államtitkár hétfőn két napos tartózkodásra a magyar fővárosba érkezett, hogy mint az osztrák külügyek új vezetője, a magyar mértékadó személyiségeknek bemutatkozzék. Megelégedéssel állapították meg, hogy Magyarország és Ausztria hosszú évek óta tartó és kölcsönös bizalom alapuló együttműködése rendkívül értékes azokban a kérdésekben is, amelyek a mai súlyos helyzetből következnek és amelyek a követendő eljárás tekintetében együttes eljárást tesznek lehetővé. A most lefolyt megbeszélések hivatottak arra is, hogy előkészítsék a magyar, osztrák és olasz külügyminisztereknek a márciusi pótjegyzőkönyvek által terbevetett és november 11-ére és 12-ére kitűzött hármas találkozóját, amely által, amint az már megállapítható, a valóban pozitív építő munka gondolata, a római jegyzőkönyvek szellemében megerősödést fog nyerni és amely találkozó nemcsak a közvetlenül résztvevő országok, hanem ezenfelül az európai közönség szempontjából is nagyjelentőségű lesz.

A Goldmark zenegyűlés nagy-szabású munkaterve

Dr. Vass Zoltán jelentése a Goldmark filharmoniai társaság hétfő esti gyűlésén

Cluj, október 28. (Az Uj Kelet tud.) Tegnapli számunkban megírtuk, a Goldmark zenegyűlés hétfőn este tartotta meg beszámoló gyűlését, amelynek során dr. Vass Zoltán terjesztette elő jelentését a Goldmark zenekar eddigi tevékenységéről és jövőbeni munkatervéről. A Goldmark alig harmadik esztendője működik és azóta négy nagy, nyilvános koncertet bonyolított le. Azonkívül Indig Alfrédnek egy szólóestje is a Goldmark égisze alatt zajlott le. A jövőbeni munkaterv különösen a kamararétek rendezésében komoly tevékenységet mutat fel. Egyelőre öt ilyen kamararest programja van készen:

1. Zsidó zeneest, vezeti Boskovits Sándor.
2. Ravel-est, vezeti dr. Farkas Tibor.
3. Ernst Bloch-est, vezeti dr. Róth Marcell.
4. Sergej Prokofieff és Rimski Korzakoz-est, vezeti Eichner Andor.
5. Humor a zenében, összeállította dr.

Vass Zoltán.

A Goldmark műsorába iktatta az általános, de főként zsidó zenekultúrának fejlesztését és terjesztését. Célja a nagyközönség tudatába a zsidó és általános zene-művészet kincseinek ismeretét belevinni és zsidó muzsikusoknak kiélési és fejlődési lehetőséget nyújtani. A komoly és klasszikus zenét kultiváló koncertek mellett a társaság tervbe vette ugynevezett népszerű koncertek rendezését, melyeket nagyobb tömegek számára kíván hozzáférhetővé tenni. A műsorokba a nemzeti szellemet is igyekszik belevinni a Goldmark, de itt szorosabb elhatározásokról szó sem lehet, mert hiszen Beethoven, Mozart és Bach, az emberiség igazi közkincesei, akikről tudomást nem venni nem szabad. Gyakrabban kívánja a Goldmark műsorára venni a zsidó szerzőket. Feladatává teszi a zsidó folklór-ristikus zene intenzív ápolását, komoly zenei fórumok előtt eddig ismeretlen zsidó népi és egyházi zene felkutatását, össze-

Az igazi gyógyszer...

nemcsak pillanatnyilag csillapít, hanem magát a betegség okát szünteti meg, miáltal tökéletes és végleges gyógyulást hoz a betegnek.

Eme kiváló tulajdonsága adja meg a „Gastro D.“ különleges értékét. A „Gastro D.“ egy újonnan felfedezett amerikai gyógynövény kivonatából készül, kitűnő hatását a legmakacsabb gyomor- és bélmegbetegedéseknél a hálálkodó levelek százszorai igazolják a világ minden részéből.

„Gastro D.“ kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában Bucuresti, Calea Victoriei 124.

gyűjtését és feldolgozását, amint azt valamikor Bartók és Kodály tették, székegy népdal gyűjtéseiket.

Az a régóhajtott terv, hogy a Goldmark énekkórust alakítson, most már a megvalósulás stádiumába jutott. Az énekkar megszervezésére korrepetitort szerződött a társaság és így válik majd lehetővé, hogy Boskovits Sándor, a társaság kiváló karmesterének vezetésével, ritka szép és nálunk még sohasem hallott héber oratóriumok is bemutatásra kerülhessenek.

Megemlítette nívós beszámolójában Vass dr., hogy a Goldmark zenekar számos meg hívásnak nem tudott eddig eleget tenni. Tg.-Muresre, Oradeara és Timisoara, stb. hívják a Goldmarkot és remélhető, hogy az idén a zenekar eleget is tud tenni ezeknek a meghívásoknak. A főakadályá mind- eddig az volt, hogy a zenekarnak nem voltak saját fuvósai. Idegen zenekaroktól, sulyos pénzek ellenében kért kölcsön fuvósokat. Ma már az a helyzet, hogy néhány használható saját fuvósa is van a Goldmarknak, ugyanis két év óta tizennygy szegénysorsu zsidó fuvó fuvós hangszere, amiért évi 25 ezer lej tandíjat fizet. Az egyesület ezeket az ifjakat hivatásos zenészekké neveli, kenyérkereseti eszközhöz juttatja és ily módon veszi ki részét a sűrűn emlegetett és fontos átrétegezési munkából. A növekedék jórészt az állami konzervatóriumokba iratták be, ahol diplomát is fognak kapni.

A továbbiakban a beszámoló ismertette a Goldmark jövőbeni terveit. Zeneiskolát akar felállítani zsidó tamerők és zsidó tanulók számára. Zenei folyóiratot készül kiadni, amely nemcsak a zsidó, de az általános ardeali zenekultura szempontjából is hűzágpótló lenne. A Goldmark szezononként három koncertet akar adni. Az idei első hangverseny műsora a következő: 1. Beethoven 7-ik (tánc) szimfónia, 2. Goldmark hegedűverseny, játssa Hubaynak nemrég végzett zsidó növevény: Fehér Sándor, 3. Enescu: Román rapszódia.

A második koncert a 17. és 18. század klasszikusainak műveiből fog kialakulni. Ezen a koncerten adják elő Haendel Concerto Grosso-ját, Bach Doppel koncertjét és Brandenburgi koncertjét, Vivaldi négyhegedű versenyt és Mozart: Eine kleine Nachtmusikját.

Nívós, a közönségre mély benyomást gyakorló jelentésének végén Vass dr. hangsúlyozta, hogy ehhez a művészi programhoz bátorító és buzdító mecénásokra is szükség van, és az is szükséges, hogy a Goldmark taglétszámát háromszázról legalább a kétszeresére emelje. És mindennél jobban ismertette a Goldmark zenekar célját Vass Zoltán dr., amikor a következőket mondotta: „Fizikailag tökéletes és meggyötört zsidóságunk lelki felgyógyulására és épülésére vagyunk itt.“

Ezért a programért a Goldmark társadalom minden támogatását megérdemli.

Munkás Mozdó

Csütörtökön, pénteken 3, 6 és 9 órakor
Szombaton bál miatt nincs előadás.

Kaland a bécsi udvarban

Fősz.: NAGY KATÓ és VICTOR DE COWA

A VÉSZJEL

Izgalmas repülés filmszerű.
Fősz.: RICHARD BARTHELMESS.
Helyárak: 10 és 12 lej.

NEZZE MEG SZÉPLELAKÁS. BOLDOGSÁG.

SZEKELY és RETHI
bútorgyár r.t.
állandó kiállítását

BUCURESTI TGMŰVÉS
TACHE Ionescu
HIVÁNSÁGOKNAK HÍVÜLDÖZŐ MEGKÖZÖNYMÁT EREDETI RAZZAMUVAL

Cuza egyi

Bucuresti, október 28. (tud.) A kormány molyabb formában tárgyal, mintha a zása már a közelj hatna. A különböző elsődleges örökös gogo-cuzista párt nyilatkozásai révén szerezni magának, kihangsúlyozták, rólágosan tartana ezt szükségesnek professzor, a párt nosságra hozni.

Az „Apararea“ nemzeti párt hivatalos Cuza professzor az utódlás kérdésben a professzor sőbbiségi jogaira a módon tiltakozik kormányalakítás szerint az összes rült az utóbi esz telenek kormány körülmények között egyetlen megoldás párt marad.

Cuza ezután a frakciókat. A nem vetkezőket írja: kormány e pillan provokáció volna, ezt és elítélte edd Mihalache a fuzi kiálltotta a román románoké!

Igen! Csak hogy misan hangzik. E neki. A háta mé zsidók, akik hárt alkotják. És ren propaganda-alap tudna létezni. E párti kormány a zsidók különböző tény nacionalist dig védekezünk. a párt Moszkvát — képtelenek v mányt alkotni, tani a hatalmas

Cuza ezután a jogot, hogy na son.

— A „Front“ Vaida Sándor csak azt igényl Romániáját al őmaga is elég hogy amit akar amellyel operál különböző gyűrint kijelenté miták, mint A da és az ő ro kező formulát mániája“, de hogy a keresz alkothat egyt Romanesc-kele vá a numerus nok arányosít hazájukban, E mi helyzetünk kómbtal szemb pártinálhatta vésbé lehet s — ismétlem „vegyülék-ko csak mint eg párti kormány Azt mond párti kormány vár az ország nemzetnek, a

Cuza professzor elveti a Vaidával való együttműködést és egyedül pártjának vindikálja a hatalmat

Amikor Inculet védelmébe veszi a nemzeti parasztpárt vezetőit

Bucuresti, október 28. (Az Új Kelet tud.) A kormányutódlás kérdése egyre komolyabb formában képezi a megbeszélés tárgyát, mintha a liberális kormány távozása már a közeljövőben esedékesse válhatna. A különböző frakciók harcában az elsődleges örökösödési jogért különösen a gogo-cuzista párt igyekszik különböző megnyilatkozásai révén feltűnni és érdemeket szerezni magának. A cuzisták minduntalan kihangsúlyozzák, hogy elsősorban és kizárólagosan tartanak igényt a hatalomra és ezt szükségesnek tartották maga Cuza professzor, a párt diszelnöke utján nyilvánosságra hozni.

Az „Apararea Nationale”, a keresztény nemzeti párt hivatalos hetilapja, cikket közöl Cuza professzor tollából, ami kizárólag az utódlás kérdésének van szentelve. Ebben a professzor nemcsak pártjának elsőbbségi jogaira mutat rá, hanem érdekes módon tiltakozik a Vaidával való együttes kormányalakítás lehetősége ellen is. Cuza szerint az összes politikai pártokról kiderült az utóbbi esztendő során, hogy képtelenek kormányozni az országot. Ilyen körülmények között az utódlás kérdésének egyetlen megoldása a keresztény nemzeti párt marad.

A nemzeti parasztpárt ellen

Cuza ezután sorra veszi a különböző frakciókat. A nemzeti parasztpártól a következőket írja: „Nemzeti parasztpárti kormány e pillanatban valóságos nemzeti provokáció volna. A párt maga elismerte ezt és elítélte eddigi irányvonalát, midőn Mihalache a fuziók ünnepe alkalmával azt kiáltotta a római arénákban: „Románia a románoké!”

Igen! Csakhogy Mihalache részéről: hamisan hangzik. Egyetlen román sem hiszi neki. A háta mögött pedig tiltakoznak a zsidók, akik háromnegyed részben pártját alkotják. És rendelkezésére bocsátják a propaganda-alapokat, amelyek nélkül nem tudna létezni. Ezért egy nemzeti parasztpárti kormány anarchiát idézne elő, mert a zsidók különösképpen ellenünk, a keresztény nacionalisták ellen uszítanak, mi pedig védekezünk. A külpolitikában ugyanez a párt Moszkvába vinne bennünket.

A többi pártok — folytatja cikkét Cuza — képtelenek volnának egymagukban kormányt alkotni, egy bizonyos ideig megtartani a hatalmat.

Cuza ezután elvitatja Vaida Sándortól a jogot, hogy nacionalista kormányt alakítson.

Vaida nem elég antiszemita

— A „Frontul Românesc” kormánya Vaida Sándor elnöke alatt, aki ugyan csak azt igényli magának, hogy a románok Romániáját alakítja meg, de ugyanakkor ő maga is elég világosan rámutat arra, hogy amit akar, nem felel meg a jelszónak, amellyel operál. Mert a Frontul Românesc különböző gyűlésein Vaida Sándor szöszereint kijelentette: „Nem vagyunk antiszemita, mint A. C. Cuza.” Nem! Szóval Vaida és az ő román frontja éppen az ellenkező formulát képviseli: „A románok Romániája”, de a zsidókkal! Ez megmutatja, hogy a keresztény nemzeti párt miért nem alkothat együttesen kormányt a Frontul Românesc-vel. (És miért nem teszi magává a numerus valachicust, vagyis a románok arányosítását az idegenekkel, saját hazájukban, Romániában!) Ha pedig ez a mi helyzetünk a hozzánk legközelebb álló párttal szemben, amellyel, mondjuk, összekombinálhattak volna bennünket, mégkevésbé lehet szó a többiekéről. Eppen ezért — ismétlem — mi nem vállalhatjuk egy „vegyülék-kormány” alakítását, hanem csak mint egységes keresztény nemzeti párti kormányt alakítást.

Azt mondhatjuk: A keresztény nemzeti párt kormánya, amelyet megmentésként vár az ország, utolsó reménye a román nemzetnek, amely oly gyakran csalatkozott

várákozásaiban a pártok kormányzása során.

A keresztény nemzeti párt kormányzásának kompromittálása is reményvesztettséget és káoszt jelentene. Mindazon kompromisszumokkal, amelyek ebből következhetnek.

Mit akar Cuza

Cuza azzal fejezi be cikkét, hogy az ország történelmi pillanatot él át, amelynek csak egy, a keresztény nemzeti pártból alakított egységes kormány felel meg.

Cuza cikkével szemben a lapok tudni vélik, hogy Goga, a párt hatalomrajutása érdekében változatlanul igyekszik különböző pártok szimpátiáit és esetleges közreműködését biztosítani a maga számára. Cuza nem ért egyet ezzel az állásponttal, miután kijelentette, hogy nyolcvan esztendőskorában nem fog olyan koncessziókat tenni,

amelyekre egy egész életén át nem volt hajlandó. Egyébként a pártok között, melyek az országot kormányozták és amelyekről oly lesújtóan nyilatkozik Cuza professzor, szerepel Goga egykori pártja is. Ez természetesen Cuzát nem zavarja. Goga személyében vezető szerepet játszik az új pártban, frakcióját azonban a szélsőséges cuzisták teljesen bekebelezték, a fuzió során.

Inculet megvédte Luput

Politikai körökben egyébként érdeklődéssel kommentálják a beszédet, amelyet vasárnap Turnu-Severinben Inculet belügyminiszter mondott. A gyűlésen Franasovici közlekedésügyi miniszter szigorúan visszautasította azokat a vádakokat, amelyeket a liberális kormány ellen az ország külpolitikájának megváltoztatásával kapcsolatosan emeltek. Utána Inculet tett hitval-

Gary Cooper új filmje a Select Mozgóban

Tegnap volt a SELECT-Mozgóban az „ARANY ATKA” című grandiózus film bemutatása. Sokban hasonlít a világsikerű aratót SHANGHAI EXPRESS-hez, avval a különbséggel, hogy az előbbi filmben GARY COOPER partnere Marlene Dietrich volt, ebben pedig a ragyogó szépség MADELEINE CARROL. „KINAI ARANY” egyöntetű kritikája: a legizgalmasabb és legnagyobb hatású filmelmény. Ezt a filmet nem bírálni, hanem LÁTNI KELL!

Anglia, Dánia és Németország tengerpartjain egyre-másra súlyoszza el a hajókat a borzalmas vihar

Egy német világítóhajó, egy angol gőzös elsüllyedt, számos hajó segítséget kér

Berlin, október 28. (Rador.) Az Elbe torkolatánál az Elbe világítóhajó elsüllyedt, matrózai elvesztek.

Oka a szerencsétlenségnek, hogy az Északi tenger német partjain vihar pusztít, amely számos áldozatot követelt. Egy angol hajó elsüllyedt Burnsbüttel előtt. Helsand sziget mellett, hét matrózzal telt csónakot dobálnak a hullámok. Az Elbe gőzös személyzetét elveszítettnek lehet tekinteni, mert a viharos

tengeren nem lehet megközelíteni a szerencsétlenség színhelyét.

Londoni jelentés szerint az „Atlanti óceán partvidékén 140 kilométeres óránkénti sebességgel száguldó vihar dul. A Helena-Faubaum gőzös elsüllyedt Argillshire partjai mellett. Személyzete vízbefullt.

Jütand északi partjain vihar pusztít, amely hatalmas károkat okoz. Számos utasszállító és halászhajó kér segítséget.

Băzu Cantacuzino elmondja párizs—bucuresti repülőútjának izgalmas történetét

340 kilométeres sebességgel 5000 méter magasságban

Bucuresti, október 28. (Az Új Kelet tud.) A román főváros legnagyobb szenzációja most Băzu Cantacuzino, a világhírű román pilóta, aki 5 óra és 40 perc alatt tette meg az utat Párizstól Bucurestig, a Renault Caudron üzemek legújabb típusu repülőgépén. 1940 kilométert futott meg a pilóta csodagépe óránként 340 kilométeres sebességgel. Cantacuzino most elmondja párizs—bucuresti repülőútjának izgalmas történetét, amiből a maga teljes nagyságában emelkedik ki a román pilóta nagy bravurja.

— A felszállás a le bourgeois repülőtéren — mondotta Cantacuzino — normális körülmények között történt. A modern repülőgépeknek rendszerint három ezer kilométeres uthoz elegendő benzintartálékuk van az én gépem tartályának kapacitása azonban 7500 kilométeres utra lát el elegendő benzinnel. Miután pedig Strassbourgon, Münchenen, Grátzon, a Balaton taván,

Aradon és Ramnicul Valcean keresztül a legrövidebb utat választottam, 1940 kilométer szükségletét kellett csak fedeznem.

— A meteorológiai bulletin, amelyet Párizsban kaptam elindulásom előtt, azt jelentette, hogy az Alpok vidékén és egész Közép-Európa fölött az időjárás igen kedvezőtlen és a felhők oly széles réteget alkotnak, amely ötezer méter magasságba emelkedik. Ilyen körülmények között elhatároztam, hogy a felhők fölött fogok repülni. Hétszáz méter magasságban értem a felhők közé és 1300 méter magasban már föléjük kerültem, miután Párizs közelében a felhőréteg még nem volt oly magas. Ebben a magasságban mindenekelőtt rádió-értekezést kerestem a lebourgeti repülőtérről. A rádió-távírtatási érintkezés némi nehézségekkel járt. Az automata készülék még nem működik önmagától és bizonyos tökéletesítésre szorul még. Ezért nehéz volt egy időben vezetni és a Morse-jeleket is továbbítani. Mégis sikerült egészen vi-

HOTEL CARLTON

Világvárosi legmodernebb komforttal megnyílt!!!

HOTEL CARLTON TIMISOARA

lást a demokrácia mellett és teljes bátározottsággal állást foglal a szélsőséges áramlatok ellen. Inculet odáig ment, hogy védelmébe vette a nemzeti parasztpárt vezetőit, a jobboldali lapok és néhány liberális orgánus vádjaiival szemben. „Az mondják például, — mondotta Inculet — hogy dr. Lupu kommunista. Sem Lupu, se Mihalache s annál kevésbé Popovici Mihály, vagy Potarca nem kommunisták és nem lehetnek azok.”

Inculet állásfoglalása a liberális kormánynak a nemzeti parasztpárttal szemben eddig tanúsított magatartására való tekintettel érthető feltűnést keltett politikai körökben.

lágos beszélgetést lefolytatni. A rádió-távírtás sikert kívánt utamhoz.

— Strassbourg közelében szintén érintkezést kerestem az ottani repülőter rádió-távírtásával. A távirásztól megkaptam az összes szükséges felvilágosításokat, ugyanakkor kellemes meglepetésben is volt részem. A távirászt ugyanis román szavakkal továbbította: „Bună ziua.” Megköszöntem az üdvözlést és Németország fölé repültem. Münchenig az időjárás viszonylag kedvező volt. Sok rést találtam a felhők között, amelyek megengedték, hogy lássam a földet. Mégis megtartottam az eddigi magasságot, tudván, hogy az Alpok fölött kezdődnek a komolyabb nehézségek. Münchennél kezdtek beigazolódni a párizsi meteorológiai állomás jóslatai. Három-

Ovakodjunk a megfűléstől!

„Már a csontjaimban érzem a nedveséget. Biztos, hogy meghűltem.”
— „Amint hazatértek, használjon Carmol-t” bedörzsölésre és rögtön elmúlik.”

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer megfűlések, gripa, reumatikus fájdalmak és fáz ellen.

ezer méter magasba kellett emelkednem, hogy a felhők fölé jussak. A felhő-tömeg azonban egyre feketében és sűrűbben emelkedett. Már az Alpok fölött voltam, amikor a hőmérő mínusz 18 fokos hideget jelzett. Nedves-fagyos zónába jutottam, hogy ebből kimeneküljek, 5500 méter magasságba kellett szállnom. Itt aztán derűs, napos eget találtam, a hőmérő azonban mínusz 23 fokot mutatott.

— Ilyen körülmények mellett repültem Timisoara vidékéig. Itt nagyobb rést találtam a felhők között, úgy, hogy alájuk szállhattam. Rájöttem azonban arra, hogy ezzel hibát követtem el. A Kárpátok egészen a lejtőig felhőkkel voltak borítva. Újból 3000 méter magasba szálltam. Napos zónába értem és érintkezésbe léphettem a turnuseverini rádió-állomással, majd a banaasai repülőterrel és így kedvező feltételek mellett jutottam Bucuresstibe.

Băzu Cantacuzino bejelentette még, hogy néhány napon belül újból Párizsba megy, hogy az istresi katonai repülőtéren folytassa kísérleteit.

SPORT

Uj vezetőséget választott a baia-marei Phönix

Az ellenzéki lista győzött a népes közgyűlésen

Baia Mare, október 28. (Az Uj Kelet tud.) A sport iránti érdeklődésnek ilyen megnyilvánulása még nem volt látható a bányavárosban. Nem mindennapi esemény volt a Phönix-CEB tisztújító közgyűlése, amely napokkal előtte foglalkoztatta a bányavárosi közvéleményt.

A bányavidéken általános fogalommal vált a sport. A Phönix vezetősége büszkén vallhatta, hogy eredményes munkát végzett. A rajongásig megszerettette a kérges tenyerű munkásokkal, daróruhás földművesekkel a sportot és tudatra ébredtek a bányavidéken, hogy ép testben ép lélek...

Bizonyítékul szolgál mindezekre, hogy soha nem volt annyi ember sportközgyűlésen, mint a Phönix ezideli tisztújításán. Nemcsak a pillanatnyi sportlányosságának hódolnak tehát a bányavidéken, de érdekli az embereket az irányítás sorsa is.

Zsufolásig megtelt a város háza nagy tanács-terme, amikor dr. Nistor Aurel polgármester, az egyesület elnöke meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket és kiemelte azokat a szép eredményeket, amelyeket főképpen a futballszakosztály ért el. Biró Gyula edző fáradságtalan és hozzáértő munkája révén.

A Phönix volt az, amely ismertté tette Baia Mare nevét belföldön és külföldön a sport terén szerzett érdemeivel és most a bányász- és művészváros sportvárossá is fejlődött — mondotta dr. Nistor polgármester —, amiért csak elismerést szavazhatunk ennek az egyesületnek.

Káhn Lajos titkár, Schulleri Gyula pénztári jelentése és a régi vezetőség felmentésének megadása után rátértek az új tisztikar megválasztására. A hivatalos listával szemben Mauszkopf Miksa mérnök ellenlistát nyújtott be és kézfélemeléssel megejtették a szavazást, amely

kilencven százalékos többséggel a Mauszkopf-féle ellenzéki lista győzelmével végződött.

A megválasztott tisztikar a következők: **Diszelnökök:** Dr. Oslanu Gábor, dr. Weiser Arthur, dr. Selegianu János, Weiser Oszkár és Bedő Rudolf.

Elnök: Dr. Nistor Aurel, ügyvezető elnök: Widder Péter, ügyvezető alelnökök: Besliu Constantin csendőrfőhadnagy, Róth Zoltán és Stirling Béla, alelnökök: dr. Pop Traian, Berger Adolf, Boros Pál, Turcu Stefan, dr. Gazda Ákos, Hirsch Jakab, dr. Bohățel János, dr. Mayer Antal, Molnár János, Chința Sándor, dr. Leuchter Zoltán, Weisz Benő, Róth László és Siehermann Sándor.

Vezértitkár: Káhn Lajos, titkárok: Sava Mihály, Maár Lajos és Costin János, jegyzők: Hoticu Gavril és Szilágyi Zoltán.

Háznagy: Berger Adolf.

Főpénztáros: Schulleri Gyula, pénztárosok: Horjea Pál, Boda Tibor, Fried Lajos, Kovács Sándor és Mózes István. Cenzorok: Leng Károly és Krausz Lajos.

Ügyészek: Dr. Bernhardt Imre, dr. Bagossy Sándor és dr. Goldstein Nándor.

Orvosok: Dr. Kertész Armin, dr. Dumbroviceanu György, dr. Leuchter Zoltán, dr. Gazda Ákos és dr. Herskovits Farkas.

Sportigazgató: Vadász István. **Futballszakosztály:** Elnök: Róth Zoltán, intéző: Mauszkopf Miksa, tagok: Lányi László, Kepecs Ferenc és Káhn Lajos. **Birkózószakosztály:** Elnök: Mauszkopf Miksa, intéző: Engel Benő, tagok: Kovács Béla, Horja Pál és Nagy Lajos. **Asztalitenisz:** Elnök: Gitta László, intéző: ifj. Lengyel Béla, tagok: dr. Kertész Arminé, Stirling Béláné és Róth Zoltáné. **Turisztika és téli sport:** Elnök: Lányi László, intéző: Markovits Pál, tagok: Staharovszki József, Gonda Lajos és Szentpéteri Éva. **Vízisport:** Elnök: Gottlieb László, intéző: Bogdan Kálmán, tagok: Hartig János, Bene Mihály és ifj. Lengyel Béla.

Vigalmi bizottság: Elnök: Boros Pálné és Berger Adolf, alelnök: Steinfeld Ákos, tagok: dr. Gazda Ákos, Szántó József, dr. Wertheimer Jakab, Stirling Béla, Abrudean Péter, Váradi János, Sárközi Márton, Szentpéteri Éva és dr. Karácsonyi István.

A választmány tagjai: Nemes József, Gereny Ferenc, Pintér Ferenc, Hitter Vince, Simian Ioan, Gherman Vasile, Berczeller Endre, Hercz Ferenc, Stern Radu, Steinfeld Sándor, Petky Károly, Kovács János, Berindán Gyula, Gólya János, Kepecs Menyhért, Berényi Miklós, Cristian János, Loghin Simion, Rosenberg Gyula, Feig Márton, Pálffy Péter, Berger Lajos dr. Frankovits Miklós, Koleszár István, Hortsin József, Fedor Ferenc, Glavitzky Károly, Adámcsik Ferenc, Fulcz Frigyes, Groszmann Armin, Platty György, Chiriac Vasile,

Szász József, Mészner József, dr. Gruber Ernő, dr. Feri Vilmos és Hoffmann László.

A választás után Róth Zoltán köszöntö meg dr. Nistor elnöknek azt a munkát, amit évtizedek óta kifejt a bányaváros sportja fejlesztéséért és rámutatott annak szükségességére, majd utalt arra, hogy Károly királynak is egyik leghőbb óhaja az országban a sport fejlesztése.

Az imponáns közgyűlés Widder Péter ügyvezető elnök buzdító szavaival ért véget.

Közgyűlést tartott az oradeai CAO

Oradea, október 28. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt nagy érdeklődés mellett tartotta meg a CAO rendes évi közgyűlést a CAO otthon nagytermében.

Az ülésen dr. Grünstein Bernát elnököt, aki a régi vezetőség leköszönése és az évi jelentések után előterjesztette az újonnan megválasztandó bizottság névsorát, amelyet a

megjelentek egyhangulag elfogadtak. A CAO vezetősége az 1936-37-ik évre a következőképpen alakult:

Örökös elnök dr. Pelle János, Elnököt nem választottak dr. Nistor örökébe. Társelemből dr. Grünstein Ernő, alelnökök: dr. Berariu György, Florian Ovidiu és dr. Bretan Miklós, ügyvezető elnök: dr. Kovács István, főtitkár: Petrovics Mihály, titkár: László István, főpénztáros: Jakab Andor. **Futballszakosztály tagjai:** dr. Berariu György, Eilender Ede, Glück Miklós, Nyul Ernő, Staub Gyula, Grünbaum Sándor, Freifeld Ferenc, Fülöp Miklós, Katz Sándor. **Gazdasági szakosztály:** Székely József és Popper Ernő. A felsoroltakon kívül a különböző szakosztályok élére is választottak elnököket és titkárt.

Az újonnan választott vezetőséggel a zöld-fehér körök meg vannak elégedve. Kovács István személyében régi kipróbált sportembert kaptak, akinek valószínűleg sikerülni fog elismerni az egyesület ellen indított sajtótámadások szenvedélyes hangját.

Osáklány nyerte Románia dekatonbajnokságát. Bucurestiből jelentik: Románia dekatonbajnokságát tegnap befejeződtek. Az első nap után vezető Jekel ellen Csáklány a második napon kis pontkülönbséggel nyerte a versenyt. Csáklány végső pontösszege 5460 pont, Jekelé 5431 pont. A győztes eredményei: 100 m: 11.8 mp, 400 m: 56.8 mp, 1500 m: 5 perc 04 mp, 110 m gát: 19.2 mp. Magas: 170 cm. Távol: 621 cm. Rud: 280 cm. súly: 12.48 m. Diszkosz: 33.96 m. Gerely: 53.55 m.

SZÍNHÁZ-FILM

Ma Csárdás tizedszer

Szilágyi László és Buday Dénes 10 nap alatt olyan sikeres szériát futott meg, hogy ma este immár tizedszer kerül színre. A

Csárdás minden eddigi előadását telt házzal nézte végig s az elővételből itélve a tizedik előadás is zsúfolt nézőtér előtt fog lefolyni.

Pénteken este a Csodahajó bemutatója

Az utolsó főpróbák folynak a színpadon Keller-Kardos-Márkus új operettreviziójából, a Csodahajóból. Minden szerző külön-külön is értéket képvisel az operettírás terén s így könnyen elképzelhető, hogy e három egyszerű mestere az operettírásnak milyen tökéletes művet alkotott. Az egzotikus milőben lejátszódó revü stilszerű kiállításra természetesen nagy anyagi áldozatokat kíván, de a színház semmi költségét nem kíméli, hogy a Csodahajó pazar, világvárosi kiállításban kerüljön a közönség elé. Kellér és Kardos nagy szerű szövegére kitűnő muzsikát szerzett Márkus Alfréd, annyi gyönyörű tangó és szebbnél-szebb szonon híres szerzője. A Tenyeremen hordom című híres dal szerzője ebben az operettben zenei zsenialitásának

minden gazdagságát bemutatja, mert a Csodahajó tele van jobbnál-jobb, melódikus és pattogó ritmusú zeneszámmal.

Gróf László a darab rendezője, Schreiber Alajos a karmester és a színészek olyan ambícióval készülnek erre az operettrevü bemutatására, amely csak az igazán jó daraboknak jár ki. Érthető is különben ez az ambíció, hiszen minden szereplő egyéniségéhez kitűnően simuló feladatot kapott a revüben és bő alkalma nyílik mindegyiknek, hogy egyszerű alakítással szolgálja az operett kétségtelen és hosszú sikerét.

Pénteken mutatja be a színház a Csodahajót, amely aztán sorozatos előadásokban az egész jövő hét műsorát uralni fogja.

Vasárnap délután Hamlet, este Urilány

Mindezente ünnepén, amikor a halottak emlékének áldoz a világ, a színház kegyeletből nem tart zenés előadást. A délután 3 óras előadás is elmarad, mert ilyenkor járják a felvirágozott temetőket az emberek. Délután fél 7-kor Shakespeare hatalmas tragédiája, a Hamlet kerül színre, amelynek fenséges igéi csak emelik az ünnepi áhitatot. Este 9-kor

Zilahy Lajos óriási sikerű vígjátéka, az Urilány kerül színre, amely irodalmi értékeinél fogva mindenki számára igazi művészi élmény. Fényes Alice, Czoppán Flóri, Harmath Jolán, Beness Iona, Kovács György, Tompa Sándor, Tóth Elek, Nagy István, Csóka József alakítják a darab főszerepeit.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtök fél 9: Csárdás. (Tizedszer.)
Péntek fél 9: Csodahajó. (Kellér Dezső, Kardoss Andor és Márkus Alfréd nagy-sikerű operett-revü újdonsága. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solymosán Magda, Stefanidesz Ili, Wojtitzky Elvira, Miklóssy Margit, Jenel János, Tompa Sándor, Csóka József, Tóth Elek, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Csengeri Aladár, Rajnai Sándor. Ragyogó új díszletekkel és jelmezekkel. Premier bérlet 8. szám.)
Szombat d. u. 5: Pármái hercegnő. (Olcsó helyárakkal.)
este 9: Csodahajó. (Másodsor. Rendes bérlet 8. szám.)
Vasárnap d. u. 3: Mindszente ünnepé miatt 3 órákor nem tart a színház előadást.
délután fél 7: Hamlet.
este 9: Urilány. (Zilahy Lajos világsike-

rű színjátéka huszonkettedszer.)
Hétfő fél 9: Csodahajó. (Harmadsor.)
Kedd fél 9: Csodahajó. (Negyedsor.)
Szerda fél 9: Csodahajó. (Ötödször.)

A ROMAN OPERA TURNÉJA:

Csütörtök, október 29 (Oradea): Trubadur.
Péntek, október 30 (Timisoara): Faust.
Szombat, október 31 (Timisoara): Traviata (matiné).
este: Carmen.
Vasárnap, november 1 (Timisoara) este: Bohémélet.
Hétfő, november 2 (Timisoara): Trubadur.
Kedd, november 3 (Oradea) Cigánybáró.
Szerda, november 4 (Oradea): Bohémélet.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma és a következő napokon: Az éjjeli szeanzs. Charlie Chan mesterdetektív legizgalmasabb kalandja. Fősz.: Warner Oland. Műsor előtt legújabb Fox világhíradó. Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor. Számozott jegyek.

kérdesi Ön joggal, mielőtt bérmit vesz.

MI A **PALMA** CAUCSUKSARKOT

ajánljuk és rögtön megmondjuk fülényeit. A PALMA caucsuksarkok idegeit kímélt, egészségét védi és példátlan tartósságával kiadással csökkenti.

Csák

• PALMA védjegy jelent PALMA minőséget.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Világvárosi műsor román és magyar feliratokkal: I. Metropolitan opera. Lawrence Tibbet, Virginia Bruce, Cesar Romero. II. Virgő óra az élet. (Nőorvos). Dráma. Chester Morris, Robert Taylor. III. Kulturfilm. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órákor.

A MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön, pénteken 3, 6 és 9 órákor. (Szombaton bál miatt nincs előadás). Vasárnap és hétfőn: I. Kaland a bécsi udvarban. Operett. Fősz.: Nagy Kató és Victor de Kowa. II. A vészjel. Az évad legizgalmasabb filmklgére. Főszereplő: Richard Barthelmes. III. Journal. Helyárak: 10 és 12 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy más 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Akar szép, fiatal lenni? Keresse fel legmodernebb módszerrel dolgozó kozmetikámat. **Regele Ferdinand II.** emeleten (Gólya áruház) **Ella Kozmetikai Intézet.** Hivatalnok-nőknek, diákoknak reduktált árak. Ingyen tanácsadás! Tanítványok szakszerű kiképzése.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivaly tej — házhoz szállítva is — kapható Schwartz Ignácnál, Str. Gen. Poetas 23.

Árudi Maar-féle prima gyümölcsfák egyedül nálam szerezhetők be és jegyezhetők elő. Teljes orgonák, diszfák, diszbokrok, két éves rózsafák. Grieger, Regele Carol 37-39.

Butorozott szoba, elegánsan berendezve, (víz, villany) kiadó. Oáseanu 9. (v. Győrfalvi-ut.

A legkitűnőbb, legolcsóbb, legbiztosabb vegtárius étel, valamint legfrissebb cukraszütemények, gesztenyepüré, disztorta, teaszütemények ADLER-nél kaphatók. Regele Ferdinand 22, I. emelet, balra.

Kiadó Str. Bălcescu 15/a számú házban, Schwartz-féle ház mellett, 5 szobás parkettes, fűdroszobás kertes lakás.

34 éves, nőtlen kereskedő, nagyon jólmenő üzlettel keres megfelelő kora feleséget 500.000 lej hozománnyal. Bővebbet „Mirea” házasságközvetítő irodánál Cluj, Calea Regele Ferdinand 116.

Deutsches Fräulein wird gesucht für Nachmittag zu zwei Kindern. Adr. Str. Stroiescu 7/a.

Kiadó november 1-re tűzlethehelyiség Piața Mihai Viteazul 30, új házban. Irtekezni az udvarban.

Konyhabutorok a legdivatosabb színekben és a legmodernebb kivitelben olcsón kaphatók a Str. Baritiu 10. szám alatti asztalosműhelyben.

— Károly a dirokantakna háború áldozat szövevényének király a követ és elnökségén Juga Cl. Justu nökének Cluj, hogy önnék le azon jó kíván deali hadirokk letésnapja alk varmesteri hiv Ballif, s. k."

— Az angol dott az angol ségességéről. I French Lunc évfordulójának nap este Duff beszédet mond ország és Ang vannak füve maga után vo ség van a fra

— Felmentés elleni erőszakú itélőtábla ma Mota Adam, Adam Almas legények bünpében engedély ság rendezésén házában. Magu azonban megje kobozta az eng va Joan házába mulatságot. A megjelent a ké nyel és puskái Parvat bántalm sékelték a csen vényssék annak ket a hatóság sértés vádja aló tábla, miután b táncmulatságra örmester vissza kor sortizet felmentő itélete

— Kivégzés országban. Pár guillotine-on ki állati kegyetlen öregembert és a nap óta a gyilk bántotta a lelki haldífélelem. En miután meggyő ber volt jelen. gel felakasztottá vács határvörk itélt halálra a b

me I'ndes...
Különösen azon várják nagy érd emelyek nem kulturális rendez

— Ma, csütörtök...
Különösen azon várják nagy érd emelyek nem kulturális rendez

— Ma, csütörtök...
Különösen azon várják nagy érd emelyek nem kulturális rendez

— Ma, csütörtök...
Különösen azon várják nagy érd emelyek nem kulturális rendez

— Ma, csütörtök...
Különösen azon várják nagy érd emelyek nem kulturális rendez

— Ma, csütörtök...
Különösen azon várják nagy érd emelyek nem kulturális rendez

HIREK

Károly király köszönete az ardeali hadirokkantaknak. A „Victimele razboiului” (a háború áldozatai) hadirokkantak és özvegyek szövetségének üdvözlő táviratára OFelsége a király a következő választ küldötte a szövetség elnökségének. „Bucuresti 19. X. 1936. Dr. Juga Cl. Justin az ardeali hadirokkantak elnökének Cluj. OFelsége a király megbízott, hogy Önnek legfelsőbb köszönetét küldjem azon jó kívánságokért, amelyeket Ön az ardeali hadirokkantak nevében kifejezett szilvéstempja alkalmából. A királyi udvar főudvarmesterei hivatala. General Adjutant: E. Ballif, s. k.”

Az angol hadügyminiszter beszédet mondott az angol-francia együttműködés szükségességéről. Londonból jelentik: Az „Anglo-French Luncheon Club” fennállása tizedik évfordulójának megünneplése alkalmával tegnap este Duff Cooper hadügyminiszter fontos beszédet mondott. Kifejtette, hogy Franciaország és Anglia sorsa szorosan egymáshoz vannak fűzve és egyik elhullása a másikat is maga után vonná. Hangsúlyozta, hogy szüköség van a francia-angol együttműködésre.

Felmentette a tábla a csendőrmester elleni erőszakkal vádolt falusiakat. A cluji ítélőtábla ma foglalkozott Parva Ioan, Petru Mota Adam, Serban Roman és Damian Adam Almasul de Mijloc községi parasztlégények bírálatával, akik 1935 év decemberében engedélyt kaptak falujukban táncmulatság rendezésére Cornea Achim parasztember házában. Magureanu Nicolae csendőrmester azonban megjelent a táncmulatságon és elközbözte az engedélyt. A legények ekkor Parva Ioan házába mentek és ott folytatták a mulatságot. A csendőrmester azonban itt is megjelent a káplárral és egy csendőrlégényvel és puskáikkal a levegőbe löttek, majd Parvat bántalmazták. Erre a legények kitesékeltek a csendőrmestert a házból. A törvényszék annak idején felmentette a legényeket a hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés vádjai alól, a mai tárgyaláson pedig a tábla, miután bebizonyították, vette, hogy a táncmulatságra megvolt az engedély és az őrmester visszaél a hivatalos hatalmával, amikor sortűzre vezényelt a levegőbe, jogerős felmentő ítéletet hozott.

Kivégzés Franciaországban és Magyarországon. Párizsból jelentik: Ma délelőtt guillotiné-on kivégezték André Martint, aki állati kegyetlenséggel meggyilkolt két öregembert és azok holttesteit elásta. Néhány nap óta a gyilkos nem tudott aludni, annyira bántotta a lelkiismeret és annyira elővette a halálfélelem. Ennek dacára bátran halt meg, miután meggyónt. A kivégzésnél ötszáz ember volt jelen. — Balassagyarmaton ma reggel felakasztották Biró szakaszvezetőt és Kovács határőrkatonát, akiket kémkedésért ítélt halálra a haditörvényszék.

Legnagyobb tíz- és melléttartalomjegyzék. Válaszok a kérdésekre. Poetas 23.

„TALS”

Ma, csütörtökön lesz a cotroceni per fellebbviteli tárgyalása. Bucurestiből jelentik: A cotroceni pr fellebbviteli tárgyalásának folytatását csütörtökre halasztották.

Bibliai dráma előadása egy berlini zsinagógában. Berlinből jelentik: November havában mutatják be egy berlini zsinagógában a berlini hitközség művészegyező intézetének védnöksége mellett Emil Bernhard Cohn „Uria levele” című bibliai drámáját. A darabot Lutz Weltmann rendezi. Ujszerű kísérletről van szó, amennyiben először történik meg, hogy szindarabot zsinagógában adnak elő. Különösen azon németországi hitközségek várják nagy érdeklődéssel a kísérlet sikerét, amelyek nem rendelkeznek előadóteremmel kulturális rendezvényeik számára.

Haladéket kér Gurie metropolita. Bucurestiből jelentik: Victor Iamandi táviratot kapott Gurie Basarabia metropolitától, amelyben ez arra kéri, halassa el szombatig a reá vonatkozó akta csomónak a semmitőszekhez való áttételét. Iamandi visszatáviratozta, hogy megadja a haladéket remélve, hogy a metropolita megéri a helyzetet és lemondásával megoldja azt. A metropolitát péntekre várják a fővárosba.

Szép asszonyok hí barátja a LYSOFORM! Használjon valódi LYSOFORM-ot, hogy megszabaduljon az örökös félelemtől, a rettegett következményektől, hogy védekezhesen a kellemetlen meglepetések ellen, akadályozza meg a fertőzést, a baktériumok, a nem kívánatos csírák megtelepedését. Nyugtassa meg magát rendszeres és idejében alkalmazott valódi LYSOFORM öblítésekkel. A biztos hatása és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegben valódi, kímérve nem kapható.

Időjárásjelentés. További csökkenő légnyomás, fokozatos boruló felhőzet, nyugatról keletre terjedő irányzattal esők, előbb az ország nyugati felében, majd másutt is, enyhé szél északnyugati irányból, csökkenő hőmérséklet Ardealban és Észak-Moldovában.

Franciaország megerősíti északi határait. Párizsból jelentik: A Le Matin szerint Daulader hadügyminiszter és Gamelin tábornok vezérkari főnök rövidesen észak-franciaországi körútra indulnak. Újabb híreket nyitást fogják kérni a parlamentől az északi front megerősítése végett, mivel Belgium semlegesége arra kényszerít, hogy azt védekezésképpessé tegyék.

ROYAL slágermozgó ma és a következő napokon:

Az éjfélel szeánsz CHARLIE CHAN

mesterdetektív legújabb és legizgalmasabb kalandja. Fősz.: WARNER OLAN. Előadás előtt legújabb Fox világhírű. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9. Számozott jegyek.

Történelem az illatszertárban. Párizsból jelentik: Egy híres francia illatszergyár most ünnepli fennállásának kétszázadik esztendőjét. Az évforduló alkalmával a vállalat megíratta és nyilvánosságra vitte kétszáz éves történetét, amelynek érdekes sorai között az azóta elteit két évszázad egész francia történelme végigvonal. Megtudjuk ebből a monografiából, hogy Pompadour asszony egyévi számlája megrendelt illat- és szépségesszerek kerek egymillió frankot tett ki. Ezt a hatalmas összeget végeredményben természetesen a francia kincstár fizette. Voltaire igen nagy mennyiségű rizsport használt el. Abban a korban a férfiak valóságos művésztették a rizspor használatát. Tizenkét lakája volt, akik kétoldalt sorbaálltak és mialatt Voltaire végigsétált közöttük, ráfújták az illatos port. Dubarry grófnő is a most jubiláló vállalat rendszeres vevője volt. Mária Antónia nagyon enyhe virágillatot használt. Még szerencsétlenül végződött szokése előtti napon is nagyobb mennyiségű szépségesszert rendelt szállítójánál. A gazdag névsorban szerepel Franciaország történelmének sok ismert neve: Polignac, Grammont, Choiseul és mások. A forradalom idején új szépségápolószerek jöttek divatba, ilyen nevekkel: „Köztársaság illatszert”, „Nyaktiló-ir”. Robespierre elrendelte, hogy csak természetes illatokat szabad gyártani, a mesterséges illatkeverékeket betiltotta. Beauharnais Jozefin az erős, kábító illatokat kedvelte. A szép asszony egykori szobájában még ma is érezni lehet az édeskés illatok maradványait. III. Napoleon ragyogó hajlajain a szép Montijo Eugénia császárné hajában villant fel először az udvari szállító cég új alkotása: az aranyrizspor. A párizsi vállalat 1871-ben kapta az utolsó megrendelést az utolsó francia császártól — Wilhelmshöheből, ahol a volt uralkodót fogságban tartották.

BUCURESTIBE, porcellán- és üvegkereskedés **Üzletvezetőt keres**

Kereskedelmi gyakorlatlan rendelkező perfect román, garanciaképes urak küldjék be fényképpel ellátott ajánlatukat: Rudolf Mosse hirdetői iroda Cluj, Calea Regele Ferdinand 8, címre „Reprezentabilis” jellegével.

Az amerikai Bnei Brith új koloniat alapit Palesztinában. Newyorkból jelentik: A Keren Kajemeth amerikai központi irodája közli, hogy az amerikai Bnei Brit rendtől 100 ezer dollárt kapott azzal a rendeltetéssel, hogy ebből az összegből mezőgazdasági kolonia létesíttessék. A. M. Cohen, az amerikai Bnei Brith elnökének nevére. A kolonia neve: „Bnei Brith A. M. Cohen Nachiah” lesz. A Keren Kajemeth 4000 dumam földet bocsát a telepítés rendelkezésére. Az új koloniat első sorban azon országok zsidó kivándorlót fogják letelepíteni, ahol különösen súlyos a zsidók helyzete. A telepek jelentős része így Németországból fog rekrutálódni. Előnyben részesülnek a Bnei Brith tagjai.

Felhívás! Mindazok, akik a november 12-iki Hubermann-koncertre jegyeket foglaltattak, sziveskedjenek csütörtök délig kiváltani, mert a nagy érdeklődés miatt nem áll módunkban tovább fenntartani. A Hubermann-hangverseny rendezősége.

A Regal-bar igazgatósága f. évi november 1-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel nagy műsoros teadélutánt rendez a cluji zsidó iparosok aggenháza javára. Kéretik Cluj város zsidó társadalmá, hogy ezen a jótékony célú rendezvényen minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjék.

Orvosi szakülés. Prof. dr. Rosenthal Jenő: „Ujabb szempontok a Hypertonia és Arteriosclerosis megítélésében” címen tart előadást a „Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület” 97. rendkívüli tudományos ülésének keretében f. évi november hó 1-én, vasárnap délután 6 órakor a Salom-klub (Str. Filipescu 6.) aulájában, amelyre a tagokat és orvosvendégeket tisztelettel meghívja a Vezetőség.

Jacobi Edit felolvasást tart ma este az Ujságíróklubban. Jacobi Edit, a Clujról Budapestre elszármazott tehetséges fiatal író, néhány napja Clujon tartózkodik és ebből az alkalomból az Ujságíróklub felkérésére, csütörtökön este versiből és a Budapestben elfogadott szindarabjából részleteket olvas fel.

Minden fiatal orvos köteles lesz falusi szolgálatot teljesíteni. Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb egészségügyi tanács mai ülésén dr. Costinescu egészségügyi miniszter tervezet nyújtott be, amelynek értelmében az összes fiatal orvosok kötelezve lesznek egy éves falusi szolgálatot teljesíteni a kötelező katonai szolgálat keretében. Ez a javaslat az általános falusi egészségügyi viszonyok feljavításának célját szolgálja.

Nagyszerű templomi hangverseny Timisoarán. Timisoaráról jelentik: A belvárosi nagy templomban rendkívül nívós hangversenyt rendezett vasárnap délelőtt az egyesült nyugati szertartású zsidó hitközség vezetősége a templomi kórus és a Hazamir közreműködésével. Scheibling pompás orgona szólója vezette be a hangversenyt, majd a ki-tünő vegyeskórus „Haleluja” zoltárának következett. Meszlényi Marietta Bruch „Koldridé”-jét adta elő mély átérzéssel és nagy énektudással. Weisz Jenő főkantor és Katz Salamon remek szólói után Schuller Józsefné operanékesnő Goldmark Ariája következett, mely a hangverseny fénypontja volt. Külön megemlítésre méltó a kórus kísérete, amelyet Papicz Armia kántor dirigált. A Hazamir férfikórusával szerepelt a hangversenyen fényes sikerrel. A pompás hangversenyt a legnagyobb elismerés illelt az egyesült hitközségek vezetőit.

Orvosi Mérnök! Gyári!

Minden német (25% redukió!), francia, stb. folyóirat és könyv LEPAGE-nál Cluj. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj, jelezve, mely szakma érdekli.

Hülesnél, Influenzánál Láznál

TESTA

CSILLAPIT AZONNAL

FIGYELJEN! TABLETTÁK

RAPHATO MINDENUTI

Miniszterekből álló bizottság tanulmányozza át az új sajtótörvénytervezetet. Bucurestiből jelentik: A legutóbbi minisztertanácsban szó került az új sajtótörvénytervezetről. Ezzel kapcsolatban a minisztertanács bizottságot jelölt ki, amelynek tagjai Inculeț, Nistor és Iamandi lesznek. A miniszterekből álló bizottság feladata lesz áttanulmányozni Djuvara igazságügyminiszter sajtótörvénytervezetét.

Louis Pasteur életé. (Filmbemutató a Capitolban). Ebben a filmben nincs dzsessz, sem balett és a szegény gépiróksasszonyt sem veszi el feleségül a dúsgazdag gyáros, mégis lélegzétvisszafojtva figyeli a nézőtér a mozivászonon pergő cselekményt. Holott csak annyit történik a filmben, hogy egy férfi harcol a mikrobák ellen. Louis Pasteur legendikus életét eleveníti meg a film Paul Kruiß nagyszerű könyve nyomán. Louis Pasteur-t, aki nemcsak a baktériumok világával folytat heroikus küzdelmet, hanem a haladást megbénító konzervatívizmussal, az egész hivatalos francia orvostudománnyal, III. Napoleon császárral, egész Franciaországgal. Felfedezőseit megvetik, eredményeit lecsufolják, őt magát sarlatánnak tartják és elűzik Párizsból azok, akik szerint baktériumok nincsenek is, a szépség pedig csak rémkép. Alépfenével, gyermekágyi lázzal, vesztésséggel és a Tudományos Akadémiával viaskodó Pasteur-t Paul Muni ábrázolja kísérteties élethűséggel. Igazi nagy színész, aki egyforma élethűséggel eleveníti meg a vásznon az ártatlanul elítélt fegyencet vagy mint ebben a filmben a zseniális tudóst és halhatatlan felfedezőt. (—)

Szörme-szükségletét

a legújabb párizsi és bécsi modellek szerint a legolcsóbban szerezheti be:

Weisz Tibor

Cluj, C. Regele Ferdinand 21. (Farkas Ernő ház)

Szörmeben nagy választék!!!

Az antiszemitizmus története: Székely Béla: Az antiszemitizmus és története című könyvről van szó. Nemcsak magyar nyelven, de a világ egyetlen nyelvén sem irtak még olyan könyvet, amelyik lehetőleg elfogulatlanul igyekszik megkeresni ennek az évszázadok óta egyre visszatérően kísértő jelenségnek eredetét s tisztán szemmel látja meg a probléma mély gyökereit. Írása nem a zsidóság szenvedéseinek felpanaszálása, nem martirologia, hanem szigorúan tárgyilagos kritika az erőben aránytalan zsidó és nemzsidó csoportokról. Székely szigorúan bírálja a zsidóságot is, rámutat hibáira és tévedéseire és a problémára vonatkozó történelmi anyagot alaposan, lelkiismeretesen dolgozza fel. Székely Béla: Az antiszemitizmus és története c. mű közel 400 lapon alapvető munkája a problémának, szép kiállításával méltó ki-gészítője a Tabor könyvek eddigi sorozatának. A Tabor könyvek kötetje füzve 106 lej, vászonkötésben, portóval, taxával plus 69 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Cluj. Kérje a Tabor-könyvek teljes jegyzékét.

Felhívás! Mindazok, akik a november 12-iki **HUBERMANN-koncertre** jegyeket foglaltattak, sziveskedjenek csütörtök délig kiváltani, mert a nagy érdeklődés miatt nem áll módunkban tovább fenntartani. A Hubermann-hangverseny rendezősége.

UJ KELET Legújabb hírek

Utolsó csepp vérig védeni akarja a kormány Madridot

A madridi kormány minisztertanácsán elrendelte a 25-45 éves férfiak mozgósítását. Jelentéktelen harctéri események. Összeült a benemavatkozási albizottság. Lisszabon cáfolja, hogy elismerte volna a burgosi kormányt

Francia lapok egyhangú jelentése szerint, Madrid körül valószínűleg a spanyol polgárháború egyik legvéresebb harca fog lefolyni. Azok a hírek, melyek a város feladásával kapcsolatos tárgyalásokról szólnak, teljesen valótlannak bizonyultak. A támadó felkelők teljes katonai felszereléssel és nagy elszántsággal készülnek megindítani a város ostromát. A védők viszont minden jel szerint, széles elszántságu harcra készültek el. A Caballero-kormány tegnap egész éjjel tartó minisztertanácsán elhatározta, hogy Madrid feladásáról szó sem lehet és a várost az utolsó csepp vérig védi. A kormány elvetette azt az indítványt, hogy a védekezést főleg Madrid uccáiban készítsék elő. A védőcsapatok Madrid előtt építik ki állásaikat, ahol előreláthatólag már a közeli napokban véres összecsapások fognak lefolyni.

Egyidejű madridi jelentés szerint Largo Caballero javaslatot terjesztett a minisztertanács elé, amit az elfogadott. A javaslat értelmében az összes 20-45 éves férfiakat mozgósítják. Egyidejűleg militarizálják a telefontársasági tisztviselőket.

A madridi hadügyminisztérium egyidejűleg azt jelenti, hogy a kormányerők erős pendülő-támadást vertek vissza Toledo körzetében. Az aragóniai fronton egy Saragossából kiindult hadoszlopot Tardienténál megsemmisítettek a katalán haderők. Oviedo körül a bányászok igen sok foglyot ejtettek.

Ugyancsak Madrid jelenti, hogy Valera tábornok lovassága 25 kilométernyire van Madridtól. Jelenleg Torrejo del Acazadánál állomásozik. Hét zendülő-repülőgépet jelent meg a város felett és bombázta a Valesca negyedet, valamint a vasutvonalakat.

A zendülők hivatalos jelentése szerint az alvái fronton meghódították Getafe de Alva helyiséget. Délen a zendülők elfoglalták Grimon falut és két más községet. Itt 200 foglyot ejtettek és lelőtték két kormányrepülő is. Az escoriali fronton fontos hadállásokat vesztek a kormánycsapatok, amelyek 54 halottat hagytak hátra, 10 gépfegyverrel együtt. Három repülőgépet lőtték itt le. Asturiában a zendülők kisebb darabon nyomultak előre. A la corunai rádió szerint Franco tábornok két repülő által röpcédulákat fog szórni Madridra, 48 óráig ultimátumot nyújtva a kormánynak a város feladására.

A német távirati iroda jelentése szerint a zendülők tegnap nagyszabású támadást készítettek elő a Toledo-Madrid útvonal ellen és sikerült 10 kilométernyire északra jutniok Illescatól. A kormány első csapatait alig 30 kilométernyire találták a fővárostól.

A sevillai rádió mikrofonja előtt Quipeo de Llano tábornok jelezte, hogy tegnap a hadműveletek mérsékeltek voltak. Sierra Al buierrenál a zendülők számos foglyot ejtettek. Siguenza vidékén a zendülők ellenállás nélkül nyomulnak előre. A Madrid körüli kormányerők parancsnokát, Asencio tábornokot, Largo Caballero elmozdította amiért csapatai többször vereséget szenvedtek.

Párizs, október 28. (Rador.) A francia „nemzeti” fiatalság csoportjának kezdeményezésére bizottság alakult, amelynek célja a Franco-kormányt minél hamarabb elismertetni, mint Spanyolország egyedüli törvényes kormányát. A bizottság kiáltványban fog a lakossághoz fordulni.

Egyidejű lisszaboni jelentés szerint Havas határozottan cáfolja azt a hírt, hogy a portugál kormány hivatalosan elismerte volna a burgosi zendülő-kormányt.

London, október 28. A benemavatkozási albizottság ma összeült.

A keresztény nemzeti párt hivatalos lapja nem közli le A. C. Cuza cikkei

Valda és Bratianu George közötti közeledésről ír az Adeverul

Bucuresti, október 28. (Az Uj Kelet tud.) A fővárosi lapok a legutóbbi belpolitikai eseményekkel kapcsolatban a nemzeti keresztény párt belső helyzetével foglalkoznak. A Lupta rámutat arra, hogy a párt kebelén belüli rendkívül súlyos ellentétek merültek fel. A Tara Noastra, a párt hivatalosa — írja a Lupta — nem hajlandó több leközölni A. C.

Cuza cikkei. Az Adeverul a belpolitikai helyzettel foglalkozva, Valda és Bratianu George közötti közeledésről ír. Megállapítja azonban az Adeverul, hogy közeledésről csak külpolitikai téren lehet szó. A belpolitikát illetően az újliberálisok és Valda között alkotmányos ellentétek állanak fenn.

A kisantant: erőd anélkül, hogy börtön volna — mondotta pohárköszöntőjében Benes

(Emlékezési cikkeknek folytatása)

Prága, október 28. (Rador.) A váróházába való belépése előtt az uralkodót Baxa főpolgármester fogadta, aki többek között a következőket mondotta:

— Az a megbecsülhetetlen megtiszteltetés ért engem, hogy Felsőgedet és Mihály vajdát ennek a háznak történelmi fedele alatt üdvözölhetem. Felsőged és Mihály nagyvajda jelenléte elnökünk mellett valósággal önmagától beszélő jelképe a Csehszlovákia és Románia közötti baráti együttműködésnek, amely közös szenvedésekből fakad. Ezt szenteli meg Felsőged és a nagyvajda egyes látogatása.

Miután az uralkodó Mihály vajda és Antonescu kíséretében megkoszorúzták az ismeretlen hős emlékművét, a városi tanács ülésébe vonultak, ahol a tanácsstagok jelenlétében a főpolgármester kérésére a király beírta nevét Prága aranykönyvébe. Azután Benes elnök társaságában az erkélyre mentek, ahol a lakosság és tere összegyűlt céhek ünneplését fogadták. A céhek tagjai középkorból származó ruháikba voltak öltözve, ami festői jellegűt nyújtott a tömegnek. Szüntelen óvációk közepette az uralkodó, Benes elnök, Mihály vajda és a kíséret a Smetana térre mentek, ahol a katonai parádé folyt le. A defiláció déli 13.10 órakor ért véget és rendkívüli benyomást tett a nézőkre. A csehszlovák katonaság példás fegyverről tett tanúságot.

Modern felszerelése igen jól mutatott. Különösen a motorizált egységek kellettek fel-tűnt a nagy tankokkal. 13.30 órakor a kastélyban szolgált hallgatónak.

Prága, október 28. A Rador jelenti: A Károly király tiszteletére ma este adott vacsorán Benes elnök a következőket mondotta: — Sire! Mindenekelőtt a legélményesebb örömmel emlékezem vissza nemrég bucaresti látogatásomra a szép és Nagy-Romániában tett utamra és azokra a eltörölhetetlen emlékekre, amelyeket kulturális, gazdasági és katonai lendülete bennem keltett. Vissza-

emlékszem arra a baráti légkörre, ami ottartózkodásomat körülvette, amikor Románia uralkodójának baráti kezdeményezésére első ízben román területen találkoztam egymással, a kisantant három államfője. A román lakosság minden rétegének meleg ünneplése, amelynek tárgya voltam, alkalmat nyújtott annak bebizonyítására, hogy a román nép megfontolással és szívvel fogadja és támogatja uralkodója okos kormányzását. Ma Csehszlovákián van a sor, hogy a baráti és szövetséges állam fejt fogadja. Bizonyosan nem első ízben jön Felsőged országnak és fővárosunkba, de első ízben tesz hivatalos látogatást nálunk. Első hivatalos látogatása nálunk egy szövetséges uralkodónak hazánk üdvözlése óta. Nem adott meg ugyanis számunkra az, hogy az elhunyt I. Sándor királyt hivatalos látogatáson fogadhassuk.

Benes ezután Stefan cel Mare emlékét idézte, aki a 15. században Podjebrád György cseh király koncepcióit támogatta. Több, mint három évszázad tel el azóta, hogy 1601. március elsején Rudolf király éppen ebben a tereben fogadta a hűbérurak kíséretében Vitéz Mihályt. 1848 óta egyazon érdekek, a szabadság és függetlenség vágya fűzte egybe a két népet, 1919 óta pedig ez az érzelmi és érdekközösség közös politikai akcióban konkrétizálódott.

Engedje meg, Sire, annak kijelentését, — folytatta Benes — hogy a felséged elhunyt apjával, Ferdinánd királlyal, felségeddel és kormányával való bizalmas, barátságos és tényleges együttműködésünk hazánkra és számomra személyesen is komoly megtiszteltetést jelent. Csehszlovákia ma saját személyében üdvözi a királyt, aki a mai zavargások és nehézségek közepette éppoly szilárd, mint amennyire átgondolt kül- és katonai politikával biztosítja országának érintetlenségét, gondját viseli a gazdasági fejlődésnek és különös figyelmet szentel egy erőteljes és kvalitatív ifjúság felnevelésére. Felsőged látogatása szimbóluma a két nép barátságának és szimbóluma a kisantant politikai rendszere vitalitásának. Felsőged prágai tartózkodása alkalmából módunkban lesz ismétlen megvitanni a magatartást, amelyt tanu-

sitanunk kell azokkal a gyors változásokkal szemben, amelyeken a nemzetközi politikai élet ma keresztül megy.

— Ma, midőn általános bizonytalanság és nyugtalanság uralkodik a nemzetközi politikai helyzetet, midőn az államok közötti kapcsolatok állandó változásoknak vannak kitéve, midőn az államokon belüli mely ideológiai ellentétek külpolitikai következményeket vonnak maguk után, szerénytelenség nélkül megállapíthatjuk, hogy a kisantant ismétlen életre-válóságát bizonyítja, mert nem szűnik meg tagjainak szilárd támogatását képezni anélkül, hogy rugalmasságát és alkalmazkodó képességét elveszítené. Erőd ez a szövetség, anélkül, hogy börtön volna. A kisantant politikájának dogmájává vált anélkül, hogy ez a dogma az értelem feláldozását kérné. A nemzetközi politikában kivívott pozíciók magyarázata, hogy ésszerű és indokolt jogelveket védünk, hogy nem fenyegetünk senkit, hogy nem kérünk senkitől semmit, csak az igazságossághoz való jogunkat követeljük és nemzeti javainkat védjük — lojálisan tiszteletben tartjuk nemzetközi kötelezettségeinket és bebizonyítottuk a világnak, hogy kérdemeltük nemzeti szabadságunkat.

Ezzel szemben olyan társadalmi és gazdasági politika kezességét nyújtjuk Európának, amely nyugodtan és kilengések nélkül fejlődik a világ azon részében, ahová a sors bennünket állított. Mindhárom ország társadalmi rend és fegyelmű országa, a politikai szabadság és türelmesség, a jogi és alkotmányos törvényesség országa. A kisantant államok szoros együttműködésükben nem félnek a jövőtől. Erősöknek érzik magukat és bizakodók, mert tudják, hogy sorsukat saját maguk tartják a kezükben.

Benes végül a román királyi család egészségére üritette poharát.

Károly király válaszában mindenekelőtt is köszönetet mondott fogadtatásáért, majd reflektált Benes elnök történelmi visszaemlékezéseire: A két nép ugyanazon ügyért harcolt és ugyanazon hit révén győzött. Ezt a hitet a háború utáni korszak a kisantantban konkretizálta. A mai zavaros nemzetközi helyzetben szükség van arra, hogy a kisantant kihangsúlyozza kohézióját, boldogan tessen ezt meg, szeretett szövetségeseim között való jelenléttemmel.

Károly király ezután ismétlen köszönetet mondott különösképpen Prága lakosságának. Benessel együtt megemlékezett a fiatal II. Péter Jugoszláv királyról és régenshercegről, majd Benes egészségére, Csehszlovákia virágzására és a kisantant szétválhatatlan szolidaritására üritette poharát.

14 éves az olasz fasizmus

Róma, október 28. (Rador.) Olaszország és különösen Róma lakossága ma ünnepelte rendkívül fényes keretek között a fasizta-rezsim 14-ik évfordulóját. Ez alkalommal kimutatást tettek közzé, melynek értelmében a fasizta erők száma 3.132.425 teget számlál, akik közül 2 millió 274.400 van a harcifasziókba beiratkozva.

Göbbels oktatta ki a belga fasizták vezérét

Bruxelles, október 28. A Midi Journal című antwerpeni lap azt állítja, hogy Degrelle szeptember 27-én Berlinben volt, hogy a németországi kommunistaellenes mozgalmról tájékoztassa magát. Göbbels állítólag kihallgatáson fogadta a rexisták vezérét, akinek azt a tanácsot adta, hogy legjobb módszer megszerezni a parlamentnél hatalmat, azután pedig fasizálni a tömeget és megijeszteni azt, a bolsevizmus fekete színekkel való lefestése által. A lap szerint Degrelle támogatást ígért Göbbelsnek az eupeni területek ügye által Németországnak okozott károk helyrehozása érdekében. Mint ismeretes Eupant és Malmeyt a békeszerződés Belgiumhoz csatolta. A lap szerint a berlini rendőrség nyomozást indított annak megállapítására, hogyan jutottak napvilágra ezek a részletek.

FRATERNITAS Kávv- és Lakásépítő T. S. Z. Alapítvány
Cím: Strada Baros L. Pof. 18.
Telefonszám: 8-61.

CENZURAT

Rádiót

1937 típusú, csillárt, villany- és rádiószereletet legolcsóbban

Electro-Medico-nál

Regina Maria 49. Telefon: 15-45.

Fegyveres

Begyökerezett fő-
átváltozásnak ko-
Ami tegnap a
„nem”-nek számít,
a szándék megvált

Tegnap még pa-
a katonai haderők
háboru elkerülésé-
fegyvergyártás és
leszökevényesben

Ma már a pacifi-
Fegyverkezés an-
Kérikne célkitűzés
Somoru látván
megsém lehet kéts-
Mert a német, a

véresen zajló spa-
hogy a háboru sző-
célok szolgálata-
ugyanolyan eszka-
kodásra kényszerít-
zökkel ők a pacifi-

T-hat fegyverre-
tésével. Nem ké-
tévődtek akkor, a
szándékaik és de-
dők lesznek az erő-

Hogy mennyire
példája mutatta n-
a spanyolországi p-
mokratikus többsé-
elfeledkezett megf-
sárgól azokkal szem-
verek érvét tudják

a szellem, a népre
A keserű példák
venek nélkül. Pr-
mányaí akarva, m-
arra, hogy a der-
egyét jelent: a bé-

Egyszerű e bel-
logikája: a pacifis-
mig e békét a b-
fegyverrel, tehát
zével kell azt bi-

Vagyis: fegyver

Cuza konte

A jobboldalon
nyugtalanság és

Abban a meg-
kormányt csak e-
ja fel a hatalmon-
megindult az alk-
kodás is a med-

A vassárga eg-
az események
Zelea Codrean-
ki, hogy nem sie-
előbb-több amos

Annál nagyobb
cuzisták frontján-
Goga sokkal
tikus, sémhogy
szélsőségesen a
antiszemita prog-

nélkül nem jöh-
Ajánlatokat
aki felfelé és le-
pezne arranzéve-
elnöksége alatt

kormány sém-
nem hágná tul-
Az ajánlatokat
nagy elkeseredés-
örömmel.

A professzor-
hogy örüljön:
estén az ő m-
lehetett, ezzel s-
kintéteben is k-
volna.

Es ne hogy ez
napirendre kerü-
ben jelenti ki, h-
val való együtt-

Ezt a cikket
rara Nationala-
dukálni a volt-
mindkét lap a
párt hivatalosa-

Nem érdektel-
utóbbi időkben
oldali lapok.
Anghelcsu v-
jelentése, hogy

szemita, általán-
ben a sajtóban